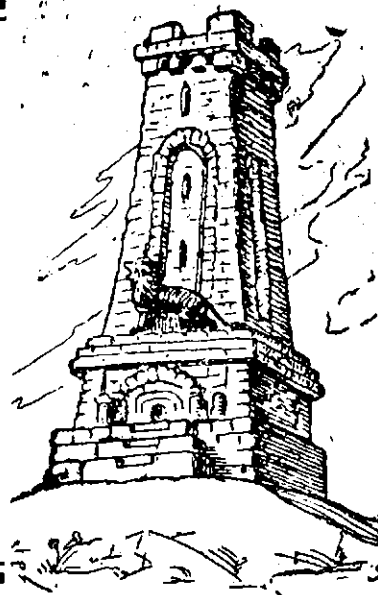

Директоръ на у-ще „Царь Симеонъ“ — ВАРНА

Излизать 8 броя годишно

ДЪДО КОЛЕДА

РОЖДЕСТВО
ХРИСТОВО

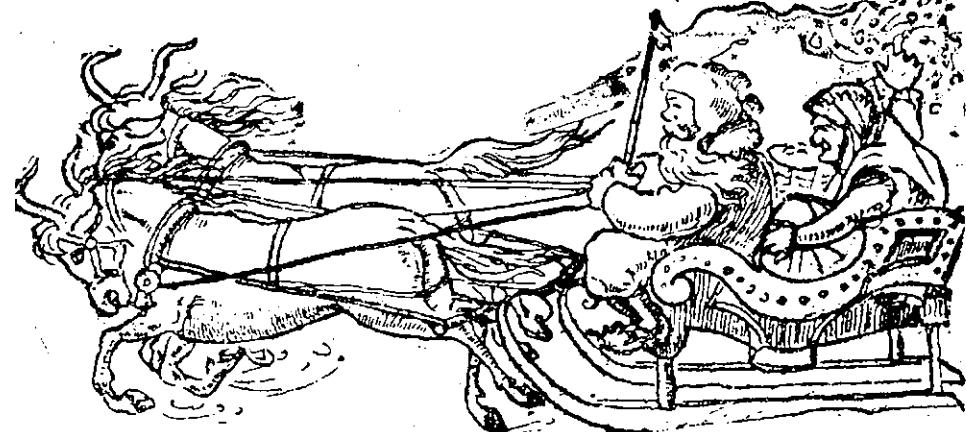
ЧЕСТИТА НОВА ГОДИНА!

Честито Рождество
Христово!

Записала: В. П.

Вредъ ги срещнаха децата
съ възторгъ, пѣсень и „УРА!“
и грабнаха дружно, всички,
свойтъ пѣргови шейни! . . .

Кум. Мвт.

не трябва да охне извисено, да не упла-
ши снахата и детето, които плачат.

И студени тръпки пълзят по

пуштинакът става все безкраен и

100

...у мно, Боже! Дете

ДЕТСКО

ПРОКУДЕНИ

Свечеряваше се. Ръмбеше дъждът. Вятърът духаше силно. Зловещият глас на гарваните се носеше из цялото село.

Въз на събеше топло. От кандилцето се пръскаше слаба свѣтлина въ стаята. Татко, седналъ на трикрако столче, бѣ потъналъ въ мисли. Мама ту влизаше вѣтрѣ, ту излизаше навънъ. А баба, колѣничала предъ иконостаса, тихо плачеше. На следния день завинаги щѣхме да напустнемъ нашата родна стрѣха. Вече нѣмаше да видя своитѣ мили другарчета. Нѣма да ходя въ близката горичка и после, като се върна у дома, да поднеса на милата си майка китка отъ росни цвѣта. Всичко това ще остане единъ скъпъ споменъ отъ день на день все по тѣжнѣе.

Така унесена азъ заспахъ.
Сутринта се събудихъ рано.

Облѣкохъ се добре и излѣзохъ на двора. Бѣше много студено. Погледнахъ къмъ улицата. Безброй коли сѣ плъзнали по нея и се загубаха въ далечината.

Мама и татко бѣха заети съ работа. Товарѣха сѣ насълзени очи багажа на каруцата. Най-последѣ всички бѣше готово. Качихме се. Татко подкара конетѣ и тѣ трѣгнаха. Азъ за последенъ пѣтъ хвърлихъ погледъ къмъ къщи. Давѣ сълзи заблещѣха на очитѣ ми. Видѣхъ какъ котката гледаше къмъ насъ. Чухъ какъ кучето скимтѣше. Стана ми много мъчно. Искахъ да ги взема на каруцата, но не прѣсмѣхъ. На всички ни бѣше мъчно, но бѣхме увѣрени, че нашата родна земя, България, ще ни прибере въ своитѣ топли майчини скути.

Снѣжанка Бобчева у/ка отъ I кл. при сръднѣщата прог. въ гр. Силистра

Чираче

Това момченце малко, прегърбено и слабо, самичко си изкарва хлѣба.

Презъ лѣтото пести за киги и писалки, понѣкога сълзица въ очитѣ му блѣсти.

Охолнитѣ дечица скръбта му не разбиратъ! Незнайтъ сѣ колко мъжа въвѣ къщи се прибира!

Излиза сутринъ рано, продава зарзавати, надеждата засмѣна трепти въ сърдцето златно:

Че есенъ щомъ настане, сѣ спестенитѣ парици, ще трѣгне къмъ школото сѣсъ всички ученици!

Весѣ Паспалеева.

Есень

Въ горитѣ и полята заброди есенъта. На птичкитѣ въ гората заглѣхна пѣсенъта

Листата пожълтѣха, слана ги ослани. Вси птички отлетѣха къмъ топлитѣ страни.

Прошавай, топло лѣто! Прошавайте, цвѣта! Тукъ тѣжна и мъглива царува есенъта.

Марийка Стойчева, III кл. с. Бѣлославъ, — Варненско

литва... Въ ржката ѣ имаше букетъ отъ разни росни цвѣта. Предъ навѣдения кръстъ горѣше свѣтъ, а гробъ бѣше отрупанъ съ цвѣта. За пръвъ пѣтъ тия запустѣли гробове виждаха толкова много поклонници. Слънцето клонѣше къмъ западъ. Снѣното небе ликуваше. Панахидата завърши сѣ горещата речъ на генералъ Кантаржиевъ, сѣ която разпали сърдцата на българскитѣ младежи. Речъта бѣ изпатона сѣ бурно и нестихващо „ура“.

Радостта отъ освобождението ще се предава отъ поколѣние на поколѣние въ вѣковетѣ.

Никола Стояновъ, у/к отъ II кл. — Добричъ

ПЕЧАТНИЦА
Д. Тодоровъ
ул. Бдинъ № 22. Тел. 21-85
ВАРНА

Моето родно мѣсто

(Свободно съчинение)

Както всички хора, така и азъ обичамъ моето родно мѣсто. Азъ съмъ роденъ въ гр. Тутраканъ — Добруджа. Още като малка, едва на две години, излѣзохъ отъ родното мѣсто, гдето и до днесъ не можахъ да се върна и видя хубавия Тутраканъ. Той е разположенъ на брѣга на рѣката Дунавъ, която като змия се извира край него. Да видя родната си къща, златното море на нивитѣ, прекраснитѣ сочни зелени ливади, по които пасатъ многобройни стада. Да видя хубавитѣ сочни лозя, разположени по околнитѣ баири на Тутраканъ. Той е много красивъ градъ, сѣ много добре планирани улици, сѣ високи

и хубави сгради, великолепно градини и паркове.

Тутраканъ е забележителенъ сѣ голѣмото сражение презъ 1916 год., 13—14 декемврий. По цялото поле край града стѣчатъ великоплетнитѣ паметници — могили. Споменътъ за ония, които почитаватъ подъ тѣхъ, нѣма да изчезне, защото тѣ живѣятъ въ паметта на хиляди нови герои.

Обичамъ те, мой мили роденъ край! Напразно впивамъ очи насълзени да те зърна и нарадвамъ на твоитѣ великолепно прелести, свободенъ роденъ край!

Николинка Мар. Караджова у/ка отъ II а кл.

НА ВОЙНИШКОТО ГРОБИЩЕ

(Съчинение по картината)

Преди 24 години се води кръвопролитна война между българии и ромѣнци за свободата на поробенитѣ ни братя отъ равна Добруджа. Тамъ паднаха много неспасени войни. Понеже нѣмало време да се копае гробъ за всѣки убитъ войникъ, следъ утихване на сражението, санитарнитѣ войници изкопавали общъ гробъ за всички паднали въ боя и тамъ ги погребвали. Най-голѣми жертви се дадоха при Тутраканъ и Добричъ. Въ края на войната се сключи Ньойскиятъ договоръ, който бѣше крайно несправедливъ за България. Живи късове се откъснаха отъ тѣлото на майката — отечество. Добруджа остана пакъ подъ ромѣнско иго.

Цѣли 27 години добруджанци влачиха тежкитѣ вериги на робството. Войнишкото гробище буреняса. Гробоветѣ сѣ заличиха. Нито една добруджанска майка не посмѣ на гробища да отиде, свѣщица да запали, сына си да оплаче.

Тази година Добруджа се освободи. Хиляди свободни добруджанци, заедно сѣ освободителнитѣ войски, се стекоха на войнишкото гробище да почетатъ паметта на падналитѣ за родината. Слънцето залѣзваше и багрѣше облацитѣ теменужено. Ви-

соко въ небесата бавно и величествено се више царѣтъ на птицитѣ. На гробоветѣ сѣ поставени камени и дървени кръстове, разкрити отъ времето. По тѣхъ едва се четатъ на ромѣнски и български езикъ полустрихитѣ надписи: „Българи непознати... 1916...“ Предъ единъ кръстъ е колѣничала хубава добруджанка сѣ пѣстѣръ букетъ въ ржце. Тя е облѣчена въ чудна празнична носия. Презъ рамото ѣ е препасана лента отъ българския трицветъ. Тѣжното ѣ лице е впило погледъ въ буренясалия гробъ. Тя шепне молитва и благославя борцитѣ за свободата. Сълзи капятъ отъ сѣчитѣ на девойката. Чува се непрекъснато ридание: „Татко, татко!...“ Отдалече долита: „Покойници вий въ други полкъ минахте...“ Гласѣтъ ѣ се слива сѣ тихитѣ и тържествени звуци на пѣсенъта.

Спете спокойно, о вий, борци незабравими! Вашиятъ духъ винаги ще витае надъ полята на равна Добруджа! Вашитѣ свѣтли имена ще останатъ завинаги безсмъртни въ паметта на всички българи!

Тодорка П. Христова, у/ка отъ II класъ — Варна.

Слънцето е ниво

Листъ по листъ гората скръбна рони... Оголѣха китнитѣ ѣ клони.

Отлетѣха птичкитѣ ѣ пойни, Онѣмѣха вършитѣ ѣ стройни

А въ полята мрачни и сѣрдити, бродятъ вѣтроветѣ и мъглитѣ...

Ой ви вази, ширнати полета, ой те тебе, горо ле напета!

Не скърбете, че ви вихри брулятъ, че мъглитѣ слънцето ви тулятъ.

Слънцето е още ниво, ниво — тамъ въ небето мрачно, мълчаливо.

То ще грѣйне пакъ отъ висинитѣ, ще стопи скръбта ви и мъглитѣ.

И надъ селища, поля, балкани пакъ засмѣна пролѣтъ ще настане.

Хр. Радевски

ПАНАХИДА

(своб. съчинение)

Въ 1916 година Ромѣния обяви война на България. Тогава храбратъ българска армия, начело сѣ генералъ Кантаржиевъ, бѣ принудена да се опѣти къмъ Добричъ. Сражението почна. Ромѣнитѣ нападаха. Всѣко тѣхно нападение биваше отблъсквано. Най-последѣ българитѣ навиха и прогониха ромѣнитѣ отъ тѣхъ Дунавъ. Много български войници паднаха, но и полето посинѣ отъ синитѣ фигури на падналитѣ ромѣнци.

Споредъ Ньойския договоръ ромѣнитѣ пакъ вземаха Добруджа. Цѣли двадесѣтѣ и седемъ години добруджанци пѣскаха подъ черно робство, влачиха тежкитѣ вериги... Най-сетне удари часѣтъ на освобождението имъ.

На 21 септемврий нашитѣ храбри войски хвърлиха въ въздуха граничитѣ стѣлбове и преминаха несправедливата граница, която ни дѣлѣше отъ майка-България. Веднага следъ освобождението на Добричъ, българското правителство устрои панахида на военитѣ гробища край града. На панахидата присѣстваха хиляди души: жени, мъже, стари и млади. Всички плачеха. Едни отъ радостъ, други отъ скръбъ... Всѣки хвърляше цвѣта предъ пречупенитѣ каменни кръстове. Една ученичка, облѣчена въ хубава национална носия, бѣше колѣничала предъ единъ кръстъ, на който бѣше написано на ромѣнски и български: „Българи непознати...“ Тя бѣше забила погледъ въ земята и шепнѣше мо-

бѣхъ въ състояние да разбере лебедовия езикъ нѣ безкрайната морска ширъ, която сега се разстилаше предъ очитѣ ми? Защо не можехъ да запазя дълбоко въ сърдцето си за винаги вѣлшебната музика, която се разливаше наоколо? ... Облѣгнахъ се изнемошѣла върху скалата и погледа ми се затая нейде изъ безкрая.

И изведнѣжъ... Да, азъ чухъ! Чухъ какъ морето отначало тихо, после бавно и провлѣчено каза:

— Драга приятелко, тая нощъ нѣма да ти разправямъ за саранитѣ на източнитѣ князе, нито за таинствения Кавказъ и неговитѣ обитатели, а ще ти разкажа за една съсемъ обикновена на гледъ история. Слушашъ ли?

— Да, слушамъ те — отговори

Приказката на морето

Топла есенна привечеръ. Слънцето хвърля последни пурпурни отблѣсъци и гали блѣлогривитѣ морски вълни, които като бѣли лекокрили чайки се догонаватъ и милватъ кристално зѣрнестия пѣсъкъ.

Морето пѣе своята приспивна пѣсенъ, люлѣе се въ своята огромна люлка и разправя чудни легенди за далечни и непознати страни.

Морскиятъ зефиръ тихо поема омайна и непозната музика, грабва чуднитѣ и непознати за мнозина морски приказки и легенди и ги отнася въ безкрая, тамъ, гдето не бѣго и земята се сливатъ въ едно.

Мълчаливо и замислено ме гледа сивата крайбрежна скала, която заставя да замисля плакне снега сѣ въ биштитѣ морски води.

Къде ли слухаше тя? Къде ли слухаше морето? Къде ли слухаше морето?

едва чуто скалата — почвай! — Вчера — подзе наново морето — съгледахъ на моя брѣгъ край Кюстенджа едно малко, окжсано момченце сѣ сини, като на полската метличина очи, които се жпѣха въ сълзи. Спрѣхъ се и се загледахъ въ блѣдното му изпито лице. Защо плачеше това малко момченце? Гладно ли бѣше или какво? Готвѣхъ се вече да го отмина когато то сключи ржце, като че ли за молитва и тихо промѣлви:

— Мамо...

Зачудохъ се. Та нали азъ бѣхъ край ромѣнския брѣгъ? Грѣшка ли имашъ или що? Не, не, Кюстенджа бѣше напредѣ ми. Тогава какво търсѣше това малко българче усамотено на брѣга сѣ ржце отправенъ къмъ Всевишния за молитва? Замислихъ се!... Погледнахъ наоколо. Бѣше тихо. По брѣга не се мѣркаха хора. Домжнѣ ми. Поискахъ да го помилвамъ и леко го опрѣскахъ по

челото сѣ нѣколко капки. То се стресна, повдигна рошавата си кждрава главица и проплака:

— Мамо, мамичко, защо ме остави... Изведнажъ ми стана всичко ясно. Разбрахъ! Тѣ бѣха извършили още една жестокоствъ. Тѣ, ромѣнитѣ. Оставили бѣха майката да замине за свободната си родина, а задържали малкото момченце сѣ рошавата кждрава косица.

Оставихъ детето колѣничало и се спуснахъ да догоня кораба, който цепѣше морната ми вече грѣдъ. Настигнахъ го. И знаешъ ли какво видяхъ?

— Какво — продума тихо скалата. — Видѣхъ неговата майка. Да, тя бѣше. Забрадена сѣ черна кърпата плачеше неутържимо, заглеждана въ брѣга, който едва се очертаваше. Грабнахъ отъ нейнитѣ свещени сълзи и се върнахъ пакъ при малкото българче, но...

Морето се замълча...

— Е, какво стана? — запита не-търпеливо скалата.

— Какво ли? То бѣше мъртво вече, драга приятелко. Поискахъ да го помилвамъ за последенъ пѣтъ. Когато посегнахъ да намокра тъмнитѣ черни къдри, сѣ които вѣтърѣтъ си играеше, азъ прочетохъ върху мокирия пѣсъкъ: „Българинъ съмъ. Обичамъ България“.

Дълго гледахъ това измжчено дете на България, после прѣснахъ върху синитѣ му очички нѣколко капки отъ все още топлитѣ майчини сълзи и...

— Разбрахъ, разбрахъ — промѣлви печално сивата скала и разтѣрси рамене...

Далечъ отъ нѣкъде долитава кръсъкътъ на чайка и се сливаше сѣ тѣжната симфония на морскитѣ вълни...

Варка Донска у/ч. отъ 2-ра сръд. прогим. Варна.

ТВОРЧЕСТВО

Есенята си отива

Всѣка сутринь, когато трѣвамъ рано къмъ училище, азъ виждамъ на главната улица Тошковиѣ баща, който работи въ отдѣла „Чистота“ въ нашия градъ, съ дълга метла въ ръце. Мете и прибира на малки купчета опадалитѣ жълти листи.

Какво метешъ? Утре ще нападатъ повече. Чакай ги да опадатъ всичкитѣ, че тогава ги смитай! — шегува се нѣкой съ него.

— Нека си падатъ! Азъ друга работа нѣмамъ — отговаря метачътъ и гледа нагоре къмъ оголенитѣ клонове на дърветата, па си мисли: — Малко останаха тѣ... още четири петъ дена, и ще оголѣятъ всички дървета. Есенята си отива.

Правъ си, метачо, есенята си отива. Размахвай дългата метла, мети, измети я! Нека си върватъ! Свърши се нейното гостуване.

И наиятъ дворъ се пълни съ опаднали листи. Азъ обичамъ да вървя по тѣхъ, ритамъ ги съ краката си, и ми е много приятно тихото шумолене. Мама всѣка сутринь друсва овошнитѣ дървета, за да опадатъ по-скоро листитѣ, и си дума: — Друсамъ азъ, ама не падатъ тѣ, всичкитѣ, наведнажъ. И тѣ сж като хората: заминаватъ си единъ следъ другъ и си угасватъ. Колко е тъжно!

— Кое е тъжно, бе мамо? — Приказвамъ си азъ, ти не ме слушай, не се интересувай още отъ тъжнитѣ нѣща.

Татко вчера ходилъ въ общинското управление и ни донесе купончета за галоши и шушони. Безъ купончета не даватъ. Не е както презъ другитѣ години. Баба гледа тия малки листчета и се чуди: — Боже, Боже, пакъ се обѣркаха времената! — А ние се радваме, защото ще ни купятъ нови галоши. Зертъ, зима наближава.

Съседитѣ ни изпревариха и си купиха зеле за зимата. Чичо Маринъ взема зелкитѣ една по една, кърши имъ горнитѣ листи, разцепва ги съ ножа на две, посолява ги и ги хвърля въ кацата. Стефко и Милка гледатъ отъ страни и отвреме-навреме се спускатъ да взематъ малкитѣ чоканчета, които баща имъ изрѣзва отъ зелкитѣ. Белятъ ги съ ножъ и сладко-сладко си ги хрупатъ.

— Татко бе, защото е есенъ, затуй ли стана земетресение? Кака каза, че земята се размекнала и започнала да се плъзга и да се друсва. — Не зная, може и тѣй да е. Учителтъ въ училището ще ни обясни. Каката ти това ли пише въ тетрадката си?

— Не, бе татко, пише съчинение „Есенъ“. Дали й домашно за есенята. Тя го написа вече цѣлото, но баба ѝ се смѣе, защото писала, че гарванитѣ и свракиитѣ крещѣли страшно.

П. Тончевъ — Русе.

Да бждемъ милостиви

Навянъ е късна есенъ. Листата на дърветата сж мжа падатъ на земята. Тѣжно е въ полето и въ гората. Не се чува хубавата птица пѣсенъ, която тѣй много ни омайваше и веселѣше.

Стоя до прозореца и слушамъ какъ лудия севернякъ чука по вратитѣ и прозорцитѣ.

Огъ долния край на улицата се задава окжсанъ и бледенъ старецъ. Той едва се крепи на тояжката си. Домжчява ми за него. Въ мигъ азъ си спомнямъ за афишитѣ, залепени по стениитѣ, чрезъ които общинската управа моли гражданитѣ да подпомогнатъ съ нѣщо беднитѣ си съграждани, когато комиснитѣ трѣнатъ по кжшитѣ.

Замислихъ се. Общината е права. Азъ съмъ виждала много не-

щастни деца, възрастни и старци да протѣгатъ ржка за милостина.

Ето, наближаватъ светлитѣ Христови празници. Радвамъ се много, защото непременно ще получа подарѣци за Коледа отъ мама и татко. Но има деца, които напротивъ, трѣпнатъ предъ мисълта, че идва Коледа, защото тѣхнитѣ родители не само, че не ще имъ приготвятъ подарѣци, но не ще могатъ имъ набави даже хлѣбъ, дрехи и топливо. А и тѣ сж деца! И за тѣхъ трѣбва дѣдо Коледа да донесе радости! Ето защо, за да ги зарадваме, ние трѣбва да имъ дадемъ една частъ отъ нашитѣ коледни подарѣци.

Да бждемъ милостиви!

Соня Д. Иванова II в кл. у-ще „Априловъ“

Майчина обичъ

Колко много обичамъ милата си майка! Какви немомѣрни грижи плага тя за насъ, съ колко много любовъ и доброта ни напѣтва и съветва! Колко пжти се е лишавала отъ най-необходимото за себе си, само ний, децата ѝ, да бждемъ задоволени. Моето сърдце се изпълва съ толкова обичъ, че азъ винаги ѝ обещавамъ, че ще я слушамъ и никога не ще я ядосвамъ. За да мога да я зарадвамъ, азъ се старая да бждемъ прилежна и добра ученичка и добро момиче въ всѣко едно отношение.

Но ѝ тя ме обича. О, колко много ме обича моята мила майка!

Помня, единъ денъ правѣхме гроздоберъ. Отидохъ и азъ съ нея. Цѣлъ следобѣдъ бравеа грозде. Страшно много се изморихъ. Трѣбваше да почина. Облегнахъ се на

орѣховото дърво и се загледахъ въ парцаливитѣ облачета, които се гонѣха по небето. Далечъ отъ нѣкъде долитаха смѣхове. Подканихъ мама да дойде при мене и си почине. — Не, трѣбва да привърша, защото татко ти ще се върне, а трѣбва да го посрешнемъ. Хайде — поемайки дветѣ пълни кошници съ грозде, тя ме подканя да вървимъ. Виждахъ, мама е изморена. Понскахъ да ѝ помогна, но тя решително отказа. — Не така съмъ по добре каза тя. Но азъ чувствавахъ, че не е така. Тя не искаше да се изморя. Милата мама, искаше менъ да запази. Не желаеше да се преуморявамъ. Сжпната ми майчица! Колко, колко много я обичамъ!

Цѣтанка Д. Дамянова уч. отъ I в. кл. при II сръд. прогимназия гр. Варна

23 Ноември

Днесъ Варна е нѣщо много особена. Денътъ и природата ми се виждатъ чудни. По улицитѣ хора на групи бързатъ нагоре-надолу и разговарятъ възбудено. Долавямъ една нервностъ и най-различни мисли: Варна е важенъ обектъ за нападение. Страшно нѣщо е нападение отъ въздуха. Свършила се черната книга по книжарницитѣ. Чергитѣ на помощъ. Тревога, мракъ и... Тогава въздействува силно върху менъ. Отивамъ въ кжщи. Съдамъ да уча, ала не ми се учи. Разсейвамъ се. Учатъ ми се стреми все къмъ чутия разговоръ.

Идватъ татко и мама. И тѣ ми се виждатъ особени. Говорятъ тихо помежду си и слагатъ черна хартия по прозорцитѣ. Азъ нищо не научавамъ отъ уроцитѣ, защото по интересъ ми бѣше тѣхния разговоръ. Дойде време за училище. Съ научени уроци и особено настроенъ си влизамъ въ училищния дворъ. А

тамъ... никога не сме имали толкова гости. Той е изпълненъ съ възрастни мжже, които иматъ бѣли ленти на ржката. Разходихъ се между тѣхъ и можахъ да науча, че тѣ ще се грижатъ за реда въ града презъ време на въздушно нападение. Звънецътъ удари. Влизаме въ класъ. Идва учителтъ. Той забеляза, че всички сме разговорливи и малко възбудени. Понеже имаме частъ по писане, накара ни да изразимъ настроението си писмено въ тетрадитѣ.

Всички сме се навели и пишешъ. Тѣмно сме почнали, екватъ бързи удари на камбани, които се сливатъ съ зловещия вой на сиренитѣ. Бързо всички наскочахме по прозорцитѣ. Учителтъ ни обясни тия сигнали и седнахме да продължимъ работата си.

Олга Трошева у-ка отъ II в. кл. при II сръд. прог. „Априловъ“ Варна

Желание

Мили, мили дѣдо Мразъ, ела, ела пакъ при насъ.

Донеси ни ти снѣжинки бѣли като перошинки.

Всички, всички ний тогазъ ще излеземе завчасъ

и съсъ мѣнички шейнички ще се плъзгаме ний всички.

Колко мѣнички деца, като съ лекички крилца,

съ топкиснѣжни ще се биятъ, щомъ фѣртунитѣ завиятъ.

Мили, мили дѣдо Мразъ, ела, ела пакъ при насъ.

Янка Ил. Радева у-ка при у-ще „Априловъ“, Варна

Майка

За мама ще се моля нощъ и день, че само тя обича безъ измама, живота си не щади тя за менъ; на любовта ѝ друга равна нѣма.

Когато вечеръ млъкнатъ небесата и азъ заспя въ гърдитѣ съ чуденъ блѣнъ, надъ мойто ложе свежда тя главата и като ангелъ бодро бди надъ менъ.

Следъ тежкъ трудъ кжде ли пакъ главата спокойно, тихо бихъ си прислонила? — Катъ корабъ въ пристанище познато, въ скутитѣ на мойта мама мила.

Когато въ душа ми болка тлѣе, и въ черна скръбъ си изживявамъ днитѣ, на мойта мжка изкупителъ кой е? Това сж пакъ на мамичка сълзитѣ.

Райна Н. Колева у-ка с. Борисово

Левъ Толстой

КОСТИЛКАТА

Една майка купила сливи и искала да ги даде на децата си следъ обѣдъ. Сливитѣ били въ чиния. Ваню никога не билъ ялъ сливи и все ги миришелъ. Тѣ много му се харесали. Много му се искало да си хапне. Той все се въртѣлъ около сливитѣ. Когато нѣмало никой въ стаята, той не се удържалъ, грабналъ една слива и я изялъ. Преди обѣдъ майката преброила сливитѣ и вижда, че една липсва. Тя казала това на бащата.

На обѣдъ бащата казалъ: — Какво, деца, не е ли изялъ нѣкой отъ васъ една слива? Всички казали:

По-вече отъ година Англия и Германия сж въ война. Въ своитѣ завоевателни цели тѣ увлѣкоха и други народи. Войната най-после дойде и на Балк. п-овъ. Днесъ Италия и Гърция се биятъ на Албанска територия. Грамадни жертви даватъ и еднитѣ и другитѣ. Потопяватъ се кораби, самолети нападатъ градове и села, пожари доунищожаватъ разрушенията отъ бомбитѣ. Чезнатъ хора, градове, паметници. Колко немилостивъ е човѣкътъ днесъ!

Понеже войната е близко до насъ, нашитѣ управляющии взематъ мѣрки за защита на родината ни.

Единъ денъ бѣхме изненадани отъ радиото и вестницитѣ. Съобщаваше се, че ще трѣбва да загъсимъ всички прозорци, понеже отъ 23 XI до 1 XII ще се правятъ упражнения за предпазване отъ въздушни нападения.

Всички сж въ приготовления. Входоветѣ на книжарницитѣ сж задръстени отъ хора, дошли да купятъ черна хартия. Тревога е обхванала цѣлия градъ. Колкото по-вече

наближава 23 XI толкова безпокойството се усилива въ всички.

Дойде най-сетне уречения день. Той измина неустѣно. Бавно настѣпва вечерта. Забиха камбани, засвириха тревожно сирени. Разбѣгаха се всички. Градътъ потъна въ мракъ. Въ мигъ всичко замръ. Никакво движение, никаква свѣтлина, никакъвъ знакъ, че тукъ живѣятъ хора. Бѣхъ обхваната отъ едно чувство, което ме караше да потрепвамъ. Страхувахъ се отъ нѣщо незнайно, а нощниятъ мракъ навѣваше ужасъ и тревога въ развѣлнуваното ми сърдце. Като че ли смъртта витаеше надъ града.

И малкитѣ звездици се бѣха скрили. И тѣ ни съчувствуваха и вземаха участие въ дѣлото опасно.

Въ този моментъ азъ искахъ да прехвъркна тамъ, гдето сега е день, просторъ, свѣтлина, гдето нѣма страхъ и нѣма мисълъ за война.

Никога, никога не искамъ войната да се пренесе тукъ.

Живка Д. Дачева за II в кл. при Нар. см. прог. „Априловъ“ Варна

Земетресение

Заметресението, което причини катастрофални разрушения въ нашата северна сѣска, Ромѣния, се почувствува доста силно и у насъ.

Денътъ не бѣше хубавъ. Слънчето се бѣ скрilo задъ чернитѣ облаци, а дъждътъ непрестанно валише. Капкитѣ безшумно падаха на земята и образуваха мжтни вадички. Вѣтрътъ вѣеше, като че ли пѣше нѣкоя тъжна пѣсенъ.

Вечерта си легнахме спокойно, като не подозирахме нищо лошо.

Но къмъ сутринта бѣхме събудени отъ земенъ тръсъкъ, който отначало бѣше слабъ, но въ последствие се усили толкова, че дори и домашнитѣ животни го усѣтиха. Чу-

ваше се силно бучение, придружено съ трещение. Всички предмети се люлѣха, а нощната тъмнина ни асѣваше още по-голямъ страхъ. Обезумѣли, полуоблѣчени, напуснахме жилищата си.

Земетресението не трая дълго време, но страха който преживѣхме никога нѣма да забравимъ. До сутринта не заспахме.

На другия день видѣхме, че има срутени комини, напукани стени. Всичко това ни казваше, че земетресението не е било слабо.

Дълго ще е помнимъ това земетресение.

Офелия Иванова Димова уч. отъ II кл. с. Две-могили.

Дунавътъ край Русе

Щастливи сме, че живѣемъ въ единъ отъ най-хубавитѣ градове на България. Къмъ хубостята на нашия градъ се прибавя и дивно красивата гледка, която Дунавъ открива при Русе.

Въ началото, гдето Дунавъ за пръвъ пжтъ вижда Русе, има нѣколко островчета, около които той се разлива и напомя на море. На тѣзи островчета много хора намиратъ почивка и прохлада лѣтно време.

Чудно красивъ е Дунавъ при различнитѣ освѣтления на деня. Когато сутринь слънцето съ златнитѣ си лжчи поздравява земята, той изглежда много красивъ. Особено прелестенъ е при залѣзъ слънце. Пурпурни лжчи чудно багратъ водитѣ му. Дълги жълти ивици се простиратъ и отразаватъ по тъмната вода, когато нощта обави съ черенъ воалъ земята. А отсреща, отъ Ромѣния, електрическитѣ лампи като малки свѣтулки трепкатъ въ мрака и се оглеждатъ въ рѣката. Понѣкога тъмната огледална ширъ се раздвижава отъ нѣкое закѣснѣло паракорче, което напомя на призракъ. А денемъ тѣзи кокетни паракорчета приличатъ на бѣли лебеди. Нѣкой отъ тѣхъ пренасятъ стоки до други наши крайдунавски градове. А други разхождатъ групи отъ граждани, които желаятъ да се любуватъ на неговитѣ красоти.

Единъ ромѣнски паракордъ пренася кореспонденцията между дветѣ държави. А тоя, който пренася пжтници и стока между тия страни, е ферибоотниятъ корабъ „София“.

Рѣка Дунавъ дава препитание на много хора — риболовци. Въ Дунавъ се вѣдятъ много и най-различни риби. Тѣ сж: чига, моруна, есетра, пѣструга, сомъ, шаранъ, ласперъ, щука, змиѣорки, бѣла риба, мрѣна, вретенарки, косатъ, платика и др.

Когато Дунавъ е сѣрдитъ, рибитѣ се скриватъ въ неговата пазва. При такова време бурниятъ вѣтръ яростно вдига пѣливи вълни.

На високия дѣсенъ брѣгъ е разположенъ нашиятъ градъ Русе. На самия брѣгъ сж нахакнали гиздави постройкы и му придаватъ красивъ изгледъ. Отсрещниятъ низкъ брѣгъ е обрасълъ съ върби, между които се крие ромѣнскиятъ градъ Гюргево.

Красивъ е Дунавъ презъ всѣко време. Дивни сж неговитѣ красоти.

Написали:

Валентина Из. Костова
Иванъ К. Ивановъ
Лилия Б. Тодорова
Лилия Д. Гладичкова
Райна Ц. Бърдарова

ученици отъ II в кл. I прогимназия — гр. Русе.

Първи снѣгъ

(св. съчинение)

Бѣше дъждовенъ день. Изведнажъ стана чудол! Дъждътъ спрѣ. Започнаха да падатъ отъ небето малки хубави снѣжинки. Тѣ танцуваха изъ въздуха като живи пеперудки и лудуваха изъ двора.

Ахъ, колко, се зарадвахъ като видѣхъ снѣгъ!

Стъпни се. Ние легнахме и скоро заспахме.

Сутринта, когато станехъ, азъ видѣхъ земята цѣла побѣлѣла.

Следъ обѣдъ азъ трѣгнахъ и села и заснѣна нѣмъ училища.

Катина Панчева

СЪОБЩЕНИЯ

Уредниците на „СНОПЧЕ“ изтият сърдечно Новата година и Рождество Христово на всички свои малки и голъми читатели като имъ пожелаващъ щастие и здраве.

На 28, 29, и 30 т. м. ще има окол. педаг. конференция за учителитъ отъ I-ва и II-ра Варнен. учебна околия.

Умоляваме всички наши настоятели да се отчетатъ тогава на Йорданъ Йордановъ, у-ль при II прогимназия.

Умоляваме настоятелите на „СНОПЧЕ“ да отчетатъ на време сумитъ и то САМО на адресъ: Йорданъ Йордановъ, у-ль при II сръб. прог. „Априловъ“ — Варна. Много отъ колегитъ изпращатъ сумитъ до Директора на у-ще „Ц. Симеонъ“, или до Йорданъ Недковъ, който е командированъ въ гр. Силистра и съ това затруднява въведенето на сумитъ.

Изпращайте ни детски съчинения! Всѣко ще бѣде отпечатано.

Принудени сме да отпечатваме и други материали, защото нѣма детски такива.

Попълни ли се 1 и 4 стр. съ детски съчинения, както сж 2 и 3 — ще кажемъ, че вестничето е напълно детско.

Колеги, подкрепете ни като изпращате детски съчинения.

Нѣкой отъ изпратенитъ ни детски работи не ги помѣстихме, понеже по съдържанието сж еднакви съ тия, които помѣстихме въ бр. 2.

Г-нъ В. Черневъ, II Окол. учил. инспекторъ, ще бѣде откомандированъ следъ 1. I. 1941 год.

Получи се въ редакцията: сп. Картина галерия год. VII, кн. II съ четири трицѣтти картини и художественъ календаръ за 1941 год. съ многоцѣтната картина „На постъ за родината“. Тоя брой на списанието е съ разнообразенъ материалъ отъ наши писатели: Трайко Симеоновъ, Никола Никитовъ, Стефанъ Мокревъ, Ненчо Савовъ, Василъ Дунавски и др. Годишенъ абон. 50 лева. Адресъ: Книгоиздателство Хр. Г. Дановъ (за Картина галерия) бул. Ц. Освободителъ, 6 — тел. 2-12-81 пощ. чек. смѣтка 5390.

Срещу Коледа

(Продължение отъ 1 стр.)

лу. И вълцитъ следъ него... Той се дважъ сплита въ пояса си, който се влече, и пада. Когато се озова въ дола, Климе видѣ съ радостъ, че влиза въ нѣкое село... Кое е — помашко ли е, християнско ли е, — той не мисли, защото глутницата го погна и тамъ. Тя иде по петитъ му... Той се мръдна въ една вратия, която види се, фъртуната бѣ отворила. И се затече къмъ прозорчето, което още свѣтѣше. И вълцитъ следъ него... Климе бутна грубо вратата и влѣзе въ непозната кѣща. Той въздѣхна: видѣ българска, християнска кѣща и куностаса, и предъ него кандилце... Огньтъ едвамъ блещукаше и тлѣеше още. Изъ сѣнката скокнаха нѣкакви хора. Той се озърна оуденъ. Кѣде се намира той?

Изведнѣжъ позна, че е у дома си.

Провидението бѣ напжтило лутанията му къмъ тѣхното село, къмъ тѣхната кѣща, когато той мислѣше, че съсемъ на друга посока е ударилъ.

— Тате! булка!... Ставайте, — викаше той, като свалеше торбата съ коледнитъ премѣни.

Тѣ изкрѣвѣха всички като луд и го запрегрѣщаха.

— Синко, де се губи въ тая голѣма буря? — щепне старецътъ пазнательно и плаче като дете.

— Бурята е голѣма, но Господъ е още по-голѣмъ, тате... Хай стагнете, се да вървимъ на църква, да мукаме ли? Клепалото бие.

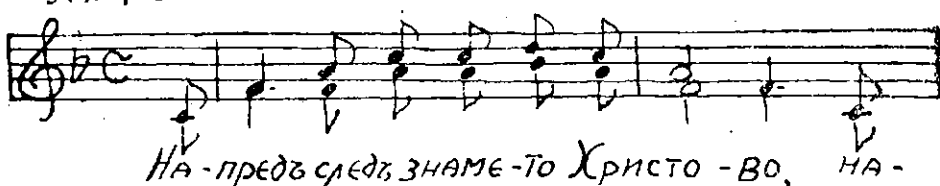
Въсхитенъ мигъ, при едно утихване на бурята, чу се клепалото. — Бие, бие, родилъ! Скоро ще се роди! — извикаше и се затече къмъ вратата.

— Къде е вратата? — викаше той презъ цѣлия

Напредъ следъ знамето Христово

(химия на правосл. христ. учаща се младежъ)

Умѣрено

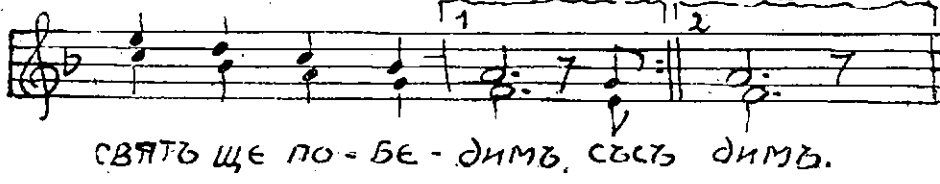
На-предъ следъ знаме-то Христо-во, на-

предъ с'Христа ний да вър-вимъ. Съсъ

Не-го-во-то свѣ-то сло-во ний цѣлимъ

свѣтъ ще по-бѣ-димъ, съсъ димъ.

Съ криле орлови ний летиме надъ грозната нитейска калъ, съсъ Боннието свето име напредъ къмъ свѣтлий идеалъ.

Съсъ злото ще се боримъ вѣчно, съсъ злото тоя страшенъ врагъ, съ дѣла и думи най-сърдечни ще сѣемъ чисти Бонний зракъ.

Елате, братя, въ храма Бонний, въ небесния елате храмъ, че Богъ отъ своето свято лонне надъ насъ дѣсница ще простре.

Посѣяла малка мома

(коледарска)

Игриво

По-сѣ-я-ла мал-ка мо-ма,

ой ко-ле-до мой ко-ле-до
ой ко-ле-до мой ко-ле-до

Посѣяла ранъ босилекъ
Ой, коледо, мой коледо.

И надъ село и подъ село,
Ой, коледо, мой коледо.

ДѢДО ПОНЧИКЪ

Цѣлиятъ градъ го познаваше. Той дойде отнѣйде преди години и се настани съ бабичката си въ една порутена кѣщичка на край града. Оттогава всѣка сутринъ го виждаха да минава изъ улицитъ, нарамилъ сандѣче пѣржени тестени топки и да се провиква съ дрезгавъ гласъ: По-о-ончи-и и кѣ!... Топѣлъ пончи-и и-кѣ!...

Затова бѣха го кръстили дѣдо Пончикъ. Името му никой не знаеше.

Дѣдо Пончикъ бѣше толкова редовенъ въ работата си, че съ него хората свѣрѣваха старитъ си часовници. Знаеха, точно кога минава той.

Сутринъ дѣдо Пончикъ ставаше рано и се залавяше да се приготви. Измиваше съ сапунъ тенекеното сандѣче, въ което носѣше пончикитъ и ковѣше вехтото столче, което винаги мѣкнѣше съ себе си, за да посѣдва, щомъ се измори. Презъ това време бабичката му стѣкаше огъня и пѣржеше пончикитъ.

На разсѣване дѣдо Пончикъ обличаше закрѣпената престилка, поставаше на главата си стария македонски калпакъ, нарамваше като раница сандѣчето съ пончикитъ и излизаше. Сандѣчето той не снемаше отъ гърба си до вечерта. Купувачитъ сами го отваряха и си вземаха пончики, а той само прибираше паритъ.

Щомъ излѣзеше, дѣдо Пончикъ се спираше най-напредъ предъ кафенето на бай Ставри. Следъ малка почивка той понасяше сандѣчето и седемдесетъ и петтѣ си години по безлюдната улица надолу къмъ центъра на града и подаиваше:

— Пончи-и-и-кѣ. Топѣлъ пончи-и-и-кѣ!...

денъ, макаръ че пончикитъ му скоро изтиваха.

Дѣдо Пончикъ вървѣше много бавно. Той едва мѣстѣше краката си единъ следъ другъ, като че ли се чуди, дали да пристѣпи, или да спре. Често поставаше столчето на тротара, сѣдаше, оборваше глава и дълбоко се замисляше. Презъ очитъ му поглеждаше голѣма мѣжа, която винаги вървѣше съ него. Никой не искаше да знае за нея. Тя бѣше само негова. Хората минаваха край него сякашъ не го виждаха. Рѣдко нѣкой ще спре, да вземе поничка, ще спусне въ ржката му левче и ще отидне...

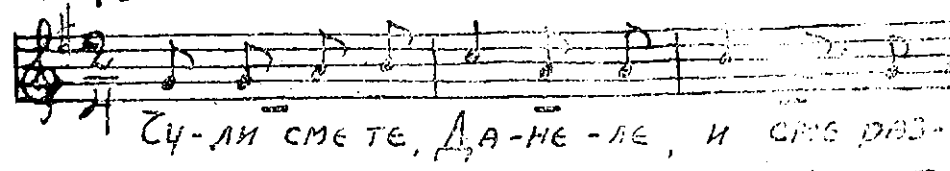
Когато отидѣше край вратата на близкото училище, дѣдо Пончикъ се оживяваше. Децата се събираха около него, купуваха понички и слушаха чуднитъ му приказки. Какъвъ сладкодуменъ ставаше той тогава! Говорѣше бавно, низко и нѣкакъ тѣжно. Разправяше за далчни страни, кѣдето ходилъ и за интересни нѣща, които видѣлъ. Ималъ много деца, ала се раздѣлил съ тѣхъ и останалъ само съ бабичката си. Никой не каза, защо сж останали сами на този свѣтъ. Ходили въ Йерусалимъ, въ Цариграда, а сега се прибрали тукъ, край морето да дочакатъ края си. За нищо не имъ било мѣчно вече. Прежалили имотъ, богатство, а и животътъ имъ си отишелъ. Едно само много ги мѣчело: Нищо не чули за децата и внучетата си. Живи ли сж или мъртви, българци или чужденци, единъ Богъ знае...

Следъ първия звънъ на училищния звънецъ, децата се прибираха въ училище. Дѣдо Пончикъ оставаше самъ, седналъ върху столчето и загледалъ въ прозорцитъ. Следъ това ставаше, вземаше раз-

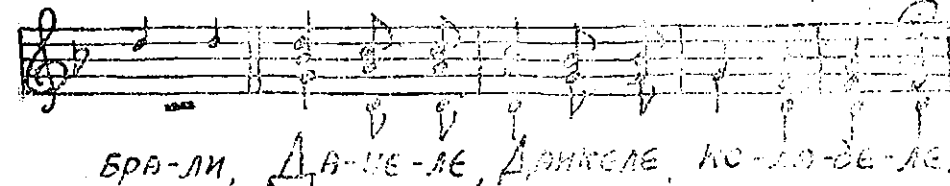
Чули сме те, Дайнеле

(коледарска)

Бързо

Чу-ли сме те, Да-не-ле, и съсъ раз-

бра-ли, Да-не-ле, Дайнеле, ко-ле-до-ле.

Че си имашъ, Дайнеле, едного сина, Дайнеле, Данкеле, коладеле.

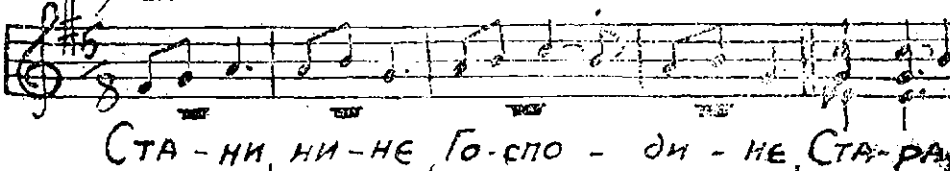
Щел' го дадешъ, Дайнеле, царъ да ни стане, Дайнеле, Данкеле, коладеле.

Царъ да стане, Дайнеле, юзъ да ни дърни, Дайнеле, Данкеле, коладеле.

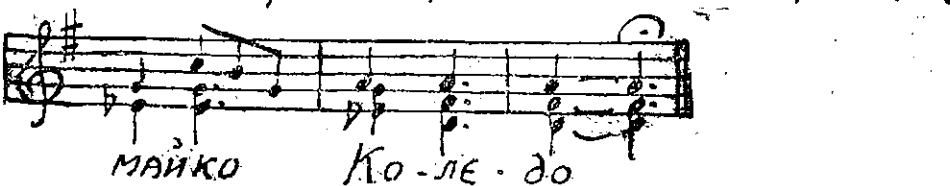
Стани, нине

(коледарска)

Умѣрено

Ста-ни, ни-не, Го-спо-ди-не, Ста-ра,

майко Ко-ле-до

Стара майко, да погледнешъ, Стара майко, коледо.

Какъ се грини катъ орлица, Стара майко, коледо.

Надъ орлета малки, слаби, Стара Майко, коледо.

кривеното столче, минаваше край пощата и продължаваше пѣтя си. Въ центъра на града не спираше. Темъ никой не купуваше пончикитъ му. Той прекосваше бавно голѣмата площадъ и поемаше изъ улицата къмъ пристанището Тамъ, между работницитъ и запачитъ, все още се намираха купувачи. На пристанището дѣдо Пончикъ оставаше дълго, чакъ до късно следъ пладне. Той никога не отиваше да обѣдва въ кѣщи, а изядаше по нѣкоя поничка или нѣкаква супа въ близката нечиста гостилничка и съ това се задоволяваше. Праздникъ бѣше за него, когато му поднасяха чашка ракия или шишенце вино. Следъ това той излизаше доволенъ, мѣстѣше столчето си тукъ тамъ, сѣдаше и дълго гледаше къмъ морето. Посрѣщаше и изпращаше всички параходи. Моряцитъ и пристанищнитъ работници го познаваха и често го черпѣха съ цигари или нѣщо друго. Всички разбираха, че по-рано този човѣкъ е живѣлъ другъ животъ, ала той нищо не имъ казваше за себе си... Вглеждаше се дълго въ очитъ на моряцитъ, сякашъ искаше да познае нѣкого или да прочете нѣщо тамъ и мѣлчеше.

Надвечеръ дѣдо Пончикъ трѣгваше край морето, прекосваше морската градина и, когато свѣтлината на електрическитъ лампи залѣзеше градината и улицитъ, се отправяше къмъ дома си. Трѣбваше му цѣлъ часъ, докато стигне до другия край на града, дето живѣеше бабичката му. Сега той не спираше никѣде чакъ до бай Темелковата крѣчма. Едва тамъ се отбиваше и спираше право предъ тезгяха. Бай Темелко му сипваше шишенце вино, усмихваше се и поглеждаше часовника, който винаги сочеше 9 Дѣдо Пончикъ изпиваше виното на бавни глътки, изтриваше мустацитъ си, оставяше два лева на масата и си трѣгваше... Старата винаги го посрѣщаше на прага, поемаше столчето и помагаше да свали сандѣчето. После двамата се прибираха вкъщи, дѣдо Пончикъ изпѣщваше тежко и слагаше старитъ си кости на низко креватче, а бабичката се въртѣше край него и приготвяше вечеря. Тѣй си течеше животътъ на дѣдо Пончикъ всѣки день.

Една вечеръ къмъ 9 часа дѣдо Пончикъ не дойде въ крѣчмата на бай Темелка. Наближаваше Коледа. Снѣжна буря идѣше откъмъ морето и пишѣше по вратитъ и прозорцитъ. Гражданитъ бързаха къмъ домоветъ си, или пѣлъха крѣчимъ. Посети-

телитъ на бай Темелковата крѣчма помислиха, че старецътъ се е залуталъ изъ улицитъ средъ бурята и го чакаха да откѣхне нерешително вратата. Ала той не дойде. Нѣмаше го и на другия день. Хората, които бѣха свикнали да го виждатъ постоянно, се разтревожиха. Чакъ късно следъ обѣдъ работата се изясни. По улицата къмъ гробищата се задеде погребална кола, следъ която вървѣха само петъ шестъ души. Единиятъ отъ тѣхъ бѣше дѣдо Пончикъ. За презъ пѣтъ го видѣха безъ сандѣче на гърба. Вмѣсто престилката, той бѣше облѣкалъ съвсемъ ново черно палто. Оставилъ бѣше и калпакъ си. Двама души го придържаша отъ двѣтъ страни. Дѣдо Пончикъ погребваше бабичката си. Свършили се днитъ й, и тя, ги заминала, безъ да му се обади...

Едри бѣли снѣжинки се ронѣха отъ свитото небе. Отъ витринитъ надничаха украсени коледни елки. Дѣдо Пончикъ крачеше бавно, съ кашъ мѣреше пѣтя до гробищата...

Цѣла седмица следъ това никой не го видѣ изъ улицитъ. Дойде Коледа. Бай Темелко налѣ въ шишенце хубаво червено вино и изпрати едно отъ момчетата си да му го занесе вкъщи. Момчето скоро се върна разплакано и събощи, че намѣрило стареца умрѣлъ. Отидоха да провѣрятъ. Намѣриха го просна въ на малкото креватче. До него бѣха тенекеното сандѣче и вехтото му столче. Върху столчето бѣше оставено бѣло листче, върху което имаше нѣщо написано съ треперяща старческа ржка. Бай Темелко взе листчето и прочете:

„Задъ голѣмата икона въ старата имамъ малко пари. Спецелихъ ги отъ понички. Когато умра, да се дадатъ за хлѣбъ на бедни деца. Това да се направи за здравето на внучетата ми, ако сж живи и за покоя на душитъ имъ, ако сж отишли при Бога.“

Написахъ азъ — ХРИСТО. Вънъ биеха коледни камбани.

Чичо ДАНЪ

Съ този брой изпращамъ квитанции на издѣлжилитъ наши абонати за 1 и 2

Четете „СНОПЧЕ“